

اجلاس نشست استانبول

رمضان المبارک دهم و یازدهم 1444 هجری قمری
دوازدهم و سیزدهم ماه حمل 1402 هجری خورشیدی
مورخ اول و دوم ماه اپریل 2023 مسیحی

قطعه نامه

بسم الله الرحمن الرحيم

به تعقیب کنفرانس پاریس منعقدۀ هفدهم الی نوزدهم ماه دسامبر 2022 در شهر پاریس، فرانسه که توسط شورای صلح پاریس به همت حاجی امین الله غضنفر دایر گردیده بود، کنفرانس استانبول با شرکت یک عده سیاسیون بیطرف و مستقل، فعالان حقوق مدنی و اشخاص اکادمیک در شهر استانبول، ترکیه برای تفاهم و طرح بیرون رفت از معضله افغانستان به میزبانی مرکز مطالعات آسیایی ترک (اسام) که هدف آن ایجاد صلح در افغانستان بود، دایر گردید.

درین نشست شرکت کنندگان به اکثریت آرا تحریک طالبان را رد کردند و تحریک طالبان را به رسمیت نشناختند. مواد ذیل برای ایجاد یک افغانستان آزاد، مستقل و به اساس عدالت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تاکید می گردد:

اول: به اساس اصول شهروندی و آیه قرانی و "لقد کرما بنی آدم" و اینکه قرآن می گوید زن و مرد را از نفس واحد خلق کرده است و همه از یکدیگرند و کار هیچ عمل کننده را ضایع نه می سازد چه مرد باشد چه زن باشد، همه مردم شریف افغانستان به اساس حقوق شهروندی و قرانی در مقابل قانون حقوق مساوی داشته می باشند. در افغانستان پسا طالبانی هیچ قوم و مذهب و جنیست در اکثریت و اقلیت نخواهد بود و همه افراد کشور در مقابل قانون حقوق مساوی خواهند داشت. قابل یاد

آوری است که افغانستان علی رغم تقریباً نیم قرن جنگ و منازعه، اکنون از نیروی عظیم نیروهای تحصیل کرده از بانوان و مردان در داخل و خارج کشور برخوردار است. این امر سبب شده است که طیف های فکری گوناگون و متکثر شکل بگیرد. هر نظام و حکومتی که در برآیند گفتگو های بین الاقوامی شکل گیرد باید این واقعیت انکار ناپذیر را در خود منعکس سازد. در عین زمان افغانستان زمانی می تواند به عنوان عضو موثر جامعه جهانی باشد که در بُعد داخلی از انسجام و از مشروعیت ملی و سیاسی برخوردار باشد و در بُعد خارجی، ضمن حفظ و گسترش روابط دوستانه از استقلال سیاسی برخوردار باشد.

دوم: افغانستان هر نوع نظام را از شاهی مطلقه، مشروطه، نظام جمهوری، دموکراتیک سوسیالیستی، اسلامی، ریاستی و امارتی تجربه تلخ کرد. حال زمان آن رسیده نظام فدرالی را به عنوان گزینه بهتر و خوبتر برای افغانستان پیشکش کنیم. لذا نظام فدرالی را برای افغانستان آینده تاکید می کنیم تا مردم کشور در سرنوشت سیاسی خود در سطح ولایتی تصمیم گیرند. نظام فدرالی برای یک کشور که گوناگونی فرهنگی دارد حتمی و ضروری است. در افغانستان سالیان متمادی قدرت مرکزی بود و این نه تنها باعث پسمانی کشور شد باعث تبعیضات و حق تلفی ها گردید. مردم ولایات باید خود تصمیم گیرنده باشند و سرنوشت سیاسی و اجتماعی خود را رقم زنند. مردم ولایات باید مسولیت پذیر شوند و خود اکتفا گردند.

سوم: به اساس آیه مبارکه لا اکره فی الدین، دین بالای مردم نباید تحمیل شود بلکه دین به شکل علمی آن تدریس و از طریق رسانه ها تشویق شود و مردم سیمای واقعی دین را که مرحمت، همکاری و مهربانی و برادری است ببینند. ما اعتقاد داریم که هدف دولت و حکومت اسلامی تحمیل دین بالای مردم نیست و اما تامین عدالت است برای همه افراد

کشور خواه مسلمان باشد خواه نباشد. هدف دولت اسلامی تامین امنیت مال و جان مردم ، برگزاری اقتصاد قوی و آموزش و پرورش همگانی می باشد. و قرارداد های ملی و بین المللی که به مفاد مردم باشد. دین یک موضوع شخصی و خصوصی است و مردم در امور شخصی شان آزاد هستند.

چهارم: ماده های قانون به اساس رای اکثریت ، نه دولت ، نه یک حزب و یا نه یک گروه خاص توسط نمایندگان ملت پاس می شود و نافذ میگردد. بدین ترتیب از هرگونه استبداد و دیکتاتوری جلوگیری می شود. پنجم: بانوان کشور از حقوق مدنی مساوی با مردان برابر و مساوی می باشد و هیچ مردی بر زنی و هیچ زنی بر مردی برتری ندارد به جز از تقوی و دانش.

ششم: مذاهب شیعه و سنی دو بال صلح در جامعه ما می باشد و هر دو مساویانه در مقابل قانون حقوق مساوی دارند. هیچ مذهب در اکثریت و اقلیت نیست. اقلیت و اکثریت در اجتماع که نود و نه درصد مسلمان و کلمه گوی دارد جا ندارد. همان که کلمه گوی نیست در خلقت برادر ماست و به اساس حقوق شهروندی از حقوق مساوی برخوردار می باشد. هفتم: همه اقوام افغانستان با هم برادر و برادرند و به اساس آیه مبارکه ان اکرمکم عندالله اتقاکم هیچ قومی بر قومی برتری ندارد مگر تقوی. به این اساس هیچ قومی در اکثریت نیست. همه در مقابل قانون حقوق مساوی دارند

هشتم: زبان های فارسی، پشتو و ازبکی زبان های رسمی کشور خواهد بود. از نگاه بشر شناسی فرهنگی زبان ستون فقرات یک فرهنگ است. بنابراین برای پاسداری همه زبان ها که شگوفانی یک کشور چندفرهنگی

است همه زبان ها تا سن دوازده باید تدریس شود و هیچ کودک از زبان مادری محروم نشود.

نهم: به اساس آیه "علم البیان" و "علم بالقلم" هیچ کس حق ندارد مردم را از آزادی بیان و قلم محروم کند. این حق است که خداوند به بشر ارزانی داشته است و مردم آزاد هستند چه بگویند و چه بنویسند. حکومت های خودکامه و دیکتاتور از بیان و قلم مردم ترس دارند و دیکتاتوری در اسلام و جامعه مدنی امروزی نیست.

دهم: همه زندانی های سیاسی فوراً باید آزاد شوند. در یک جامعه مدنی وقتی مردم آزادی های فکری و قلمی خود را داشته باشند کسی زندانی سیاسی نمیشود.

یازدهم: برای ایجاد صلح و اعتماد سازی بین اقوام کشور در جامعه و احترام به فرهنگ های گوناگون کشور، نام آن محلات و قریه جات که در گذشته قصداً و عمداً تغییر داده شده است باید دوباره احیا شود. این یکی از کار های نظام آینده پسا طالبانی است که مردم بعد از بدست آوردن حقوق مساوی و برخورداری از عدالت اجتماعی خود جوش و داوطلبانه این موارد را دادخواهی خواهند کرد.

دوازدهم: یک گروه کاری ازین نشست تشکیل میگردد تا مقدمات ضروری را درمورد اقدامات آینده فراهم کند. همچنان ایجاد کمیسیون مشترک به نمایندگی حرکت های مردمی، فعالان سیاسی، دانشمندان و شخصیت های مستقل سیاسی و احزاب غرض برگزاری اجماع ملی جهت حل منازعات بحران افغانستان که در آن جوامع بین المللی و گروه طالب ها هم حضور داشته باشند اشتراک نموده روی ساختار حکومت موقت کار را آغاز کنند مشروط بر اینکه ماده های که تاکید شده است بدون قید

و شرط قبول کنند. یعنی اجلاس استانبول مواد که تقاضا شده است و همه به اساس عدالت است مصالحه نه می کند و موقف ما روشن است.

سیزدهم: باز کردن یک دفتر شورای صلح در یک کشور خارجی که ما ترکیه را مساعد می دانیم ضروری است تا ازین دفتر ما بتوانیم برای اعاده صلح و ثبات افغانستان کار کنیم.

چهاردهم: ما از جامعه جهانی و کشورهای ذیدخل تقاضا داریم که طالبان را به رسمیت نشانند و مورد تحریم های اقتصادی قرار دهند به جای اینکه با ایشان مراودات تجارتي داشته باشند زیرا تایید طالبان که به قوت تروریزم قدرت را گرفتند مشروعیت قانونی ندارند و از طرف جامعه بین المللی هم به رسمیت شناخته نشده اند، به نفع صلح منطقی و صلح جهانی نیست. یک کانفرانس بین المللی برای رفع معضله افغانستان از طرف ملل متحد حتمی و ضروری پنداشته می شود.

ختم

این قطعنامه در چهارده ماده مورخ دهم اپریل 2023 به مشوره دوستان که همکاری کردند و پیشنهاد ایشان توسط دکتر فرید یونس عضو نشست استانبول به رشته قلم درآمد.